

Els Ferrers

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme de Gaià
Emplaçament Ctra BV-4402 i seguir pista asfalt. 7 km. 500 m passat cementiri camí direcció oest 450 m
Alçada: 527

Coordenades:

Latitud: 41.94996
Longitud: 1.93155
UTM Est (X): 411444
UTM Nord (Y): 4644772

Classificació

Número de fitxa 08090 - 94
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08089A005000110001UP
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 18/06/2018 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen medieval, emplaçada en una terrassa vora el torrent de la Vall de Vilaramó, als peus del turó on hi ha l'antiga església de Sant Esteve de Vilaramó. Consta d'un cos residencial de planta més o menys rectangular (amb planta baixa més dos pisos) que té una pallissa adossada a l'angle sud-est i, al costat, una clos tancat davanter. La façana principal, encarada vers migdia, presenta una estructura força irregular. La casa deixa entreveure dues fases constructives. La meitat de ponent sembla la més antiga, tot i que posteriorment es va sobrealçar amb maó. Aquí el parament conserva el semi-arrebossat tradicional, i es pot veure una finestra amb una curiosa llinda, decorada amb un relleu de tres triangles i una creu. A la meitat de llevant, en canvi, el parament és format per carreus més o menys escairats però amb molt material de reblert entre juntures. Les finestres són també emmarcades amb llindes i brancals de pedra. La resta de murs d'aquesta part té unes característiques similars. A la façana posterior la casa té adossat un cos cilíndric de pedra que correspon a una tina, la qual té unes escales d'accés. En una finestra de la façana de ponent es conserva una llinda amb un relleu similar al de la façana principal, però força més erosionat. Aquest costat ha estat sobrealçat amb una tercera planta obrada ja amb maó, i té al centre una petita galeria amb dues arcades. Probablement, aquests sobrealçament és ja del segle XIX o principis del XX. A l'angle sud-oest hi ha adossat un petit cobert antic, de dues plantes. Uns metres al sud-est s'aixeca un cobert força gran de pedra la construcció del qual ha quedat inacabada.

Observacions:

Informació oral facilitada per Josep Matamala i Josep Fontvila.

Història

Segons dades recopilades per Josep M. Badia, aquest mas ja existia l'any 1200. Concretament s'esmenta en un document del monestir de la Portella amb la denominació llatinitzada de Ferrario. L'hereu era un tal Guillem i formava part de la parròquia de Sant Esteve de Vilaramó. Segons consta en un capbreu del castell de Gaià de 1692-93, aquest any els Ferrers tenia la possessió de tres masos secundaris o propietats: Ramonedes, la Vileta i terres del "bosch den Peguera". Els propietaris eren Joan Riera i el seu fill, Francesc Riera. Ja al segle XIX, segons el Registre de la Riquesa de 1883, el propietari era Vicenç Paisa. Llavors l'heretat incloïa la masoveria de Sant Esteve i comptava amb una superfície de terreny de 139 ha, totes conreades directament pel propietari. La casa era habitada per masovers. A principis de segle XX ho eren la família Manubens, vinguda d'Avinyó. Josep Manubens Costa hi va néixer l'any 1923 i va marxar-ne pels volts de 1965. En el llibre "Gaià t'estimo" s'expliquen algunes anècdotes d'aquesta època (PARERA; FONT: 283). A la dècada de 1960 els fills van anar marxant cap a diferents colònies del Llobregat. Pel que fa a la propietat, en els darrers anys ha passat per diferents mans fins que, a la primera dècada del 2000, fou adquirida pels propietaris de la Vall de Vilaramó.

Bibliografia

BADIA, Josep M; PARERA, Elisabeth; FONT, Montse i altres (2016). "Història", "Arquitectura", "Històries i contalles", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 58, 65, 83, 283-286.
IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm.42.

